

Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNO LITERACKI

PRENUMERATA WYNOŚI

z odbieraniem w Administracji miesięcznie 110 mk., z odnośzeniem 120 mk.
z przesyłką pocztową 120 mk.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA UL. N. P. MARJI 41.
Telegraficznie KURJER—CZĘSTOCHOWA Telefon Nr. 4.

CENY OGŁOSZEŃ

Pierwsza strona za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce 15 marek
druga i trzecia 12 mk, czwarta 10 mk, za wiersz nonparelowy
Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 12 mk, za wiersz
Nekrologi mk. 12, za wiersz. Drobne ogłoszenia, po mk. 2 za wyraz.

Redakcja i Administracja otwarta codziennie od godz. 9 rano do 7 wiecz.

Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca.

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej, **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie**

KONSTYTUCJA.

Konstytucja 17 marca, z dniem 1-ym czerwca, z datą jej ogłoszenia, stała się prawem obowiązującym.

Polska od tej chwili jest państwem praworządnym, Rzeczpospolitą demokratyczną.

Równość wszystkich obywateli wobec prawa, wolność osobista, nietykalność mieszkania, wolność prasy, koalicji, zgromadzenia i za wiązania stowarzyszeń, prawo zachowania swej narodowości i swej mowy przez obywateli, wolność sumienia i wyznania, tajemnica korespondencji, bezpłatne nauczanie w szkołach rządowych i samorządowych...

Są to podstawowe prawa obywatelskie, zagwarantowane przez Konstytucję 17 marca.

Nawet przeciwnicy tej Konstytucji przyznać jednakże musieli, że ustawa ta umożliwia Polsce rozwój swobodny w duchu demokratycznym.

Sejm konstytucyjny spełnił swój obowiązek. Mamy już Konstytucję, ale od nas samych, od obywateli, odrodzonej i wolnej Rzeczypospolitej zależy, by postanowienia tej ustawy nie pozostały martwą literą, lecz weszły w krew i ciało zbiorowości naszej.

Konstytucja 17-go marca nie tylko gwarantuje nam swobody obywatelskie, nie tylko daje prawa, ale również wkłada na nas obowiązki.

Być wolnym obywatelem praworządnego kraju, oznacza to przede wszystkim spełniać obowiązki wobec państwa i narodu, szanować prawa.

Wiemy dobrze, że nieodrazu Kraków zbudowano, że poczucie praw i obowiązków obywatelskich powoli przenikać będzie szerokie warstwy narodu.

Przeszło sto lat jarzma porobiorowego, rządy najazdu i gwałty oprawców Polski nie mogły nie pozostawić po sobie szkodliwych śladów w duszy społeczeństwa.

Wreszcie długi okres wojny z jej okropnościami i zawieszeniem normalnie obowiązujących ustaw

również nie mógł nie wydać szkodliwych owoców.

Polska poza tem składa się z kilku części, jej rozewartowane członki nie zrosły się jeszcze ostatecznie — a w każdej dzielnicy istnieją już porobiorowe tradycje i naleciałości, które muszą być zwalczane w imię jedności narodowej i wyrobienia wspólnego u wszystkich obywateli stosunku do państwa i prawa.

Państwo porobiorowe, państwo zaborców, było naszym wrogiem. Pojęcie to stało się zasadą obowiązującą, i dziś gdy już doczekaliśmy się własnego państwa, jakże często bezwiednie nawet państwo to i jego instytucje traktować jesteśmy skłonni, w myśl tradycji — wrogo.

Tak samo liczna u nas warstwa urzędnicza, jakże wiele przywoła sobie przywar biurokracji obcej, gospodarzącej na ziemi naszej, jakże często własne społeczeństwo traktuje z góry z niechęcią, jaką miał urzędnik obcy do narodu „buntowników“ i „spiskowców“.

Wiemy, że nieda się, na rozkaz z góry, zmienić panujących u nas stosunków w ciągu jednego dnia. Na to potrzeba lat, mocnej ręki rządu i dobrej woli ogółu. Ale właśnie dla tego, każdy obywatel stać się u nas musi stróżem naszej wolności i naszych praw.

Każdy z nas niech gorliwie spełnia obowiązki swe względem Ojczyzny i niech nie będzie nigdy biernym świadkiem gwałcenia prawa.

Samowola władz, często wychowanych w innym ustroju, niepomnych, że Polska jest Rzeczpospolitą demokratyczną — będzie nie do pomyślenia, jeśli każdy urzędnik będzie wiedział, iż wrzask postępowania sprzecznego z duchem i literą konstytucji będzie miał przeciwko sobie, nie tylko zwierzchność, czy sądy, ale zwartą, potępiającą opinię społeczeństwa.

Dnia 1 czerwca 1921 roku w dziedzinie praw i obowiązków obywateli Państwa Polskiego — przestał istnieć okres tymczasowy. Polska rozpoczęła drogę rozwoju, opartą na prawie konstytucyjnym. O tem pamiętajmy wszyscy.

L. R.

Anglia milczy...

Dzienniki paryskie podkreślają, że od powiedź angielska na ostatnią notę francuską w sprawie G. Śląska dotychczas do Paryża nie nadeszła. „Journal des Debats“ zauważa, że pewne koła stolicy francuskiej dziwią się temu milczeniu. Z głosów prasy angielskiej można wnioskować, że w kołach angielskich coraz więcej zwolenników zyskuje myśl załatwienia wszystkich nierozstrzygniętych spraw pomiędzy Francją a Anglią.

Krąży także pogłoska, iż Rząd Angielski przygotowuje notę, w której proponuje wymianę zdań, dotyczącą się także innych spraw.

Dyplomacyjny redaktor „Paris Midi“ pisze, że milczenie Rządu Angielskiego

jest zadziwiające, gdyż Anglia dążyła dotychczas do możliwie szybkiego załatwienia sprawy górnośląskiej. Wedle francuskiej noty była potrzebna do natychmiastowego zebrania się Komisji Rzeczoznawców w Opolu zgoda Anglii. Milczenie nie to może być złą oznaką, a może też powodem tego jest, iż Anglia używa tego czasu do pożytecznego zastanawiania się. Kilku członków gabinetu angielskiego, pomiędzy innymi Lord Churchill usiłują przeforsować politykę przychylną tezie francuskiej. Dziennik ten pod koniec stwierdza fakt, że gabinet angielski obradował często w ciągu ostatnich kilku dni.

Bestjalstwo „kulturalnych“ Niemców.

Od własnego korespondenta „Kurjera Częstochowskiego“.

BYTOM, 6.6 Z powiatów, zajętych przez Niemców, dochodzą straszne wieści o znęcaniu się przez zwyrodniałe bandy niemieckie nad ludnością polską.

W pow. opolskim w każdej wsi stacjonuje 100—200 orgeszców, których ludność musi żywić bezpłatnie.

Cały majątek ruchomy orgesz rekrutuje i wywozi w głąb Niemiec. We wsiach, które głosowały za Polską, wywieziono wszystkich mężczyzn. Wsi luterskie są uzbrajane przez orgesz, a bandy mieszkańców tychże wsi rabują polaków okolicznych.

Księż: Cygana z Brynicy, Pogrzebę z Ługnia, Knosale z W. Borzyna, Karpusa z Kup, Sanera i Adamka z Popielowa wywieziono do Wrocławia, znęcając się nad nimi w drodze.

W Opolu polacy wogóle nie śmiały się pokazywać na ulicy.

Gazety polskie nie wychodzą, gdyż magistracy urzędnicy poprzeczali druty elektryczne i popsuli kurki od gazu. Kupcy i przedsiębiorcy polscy opuścili miasto.

Załoga koalicyjna zachowuje się zupełnie bezczynnie. W Starym Koźlu i Brzeźcu zamordowano sześciu polaków, nakazawszy im poprzednio kopnąć sobie groby własnymi rękami.

Z Koźła wywieziono do Kottbusa 85 członków polskiej plebisytowej policji. Dwóch z nich zamordowano w drodze kolbami, rozbijając czaszki doszczętnie.

W prudnickim, wojska niemieckie gwałcą dlewiecztą i kobiety, strzelają do ofiar, przywiązanych przez oficerów do przydrożnych drzew, wieszają na drzewach małe dzieci.

W raciborskim bandy Niemców i Czechów (II) zrabowały wsi Uchylsk, Olzę, Odrę, Kamień i Buków; dzieci bili kolbami, opierających się mężczyzn masakrowali.

We wsi Gogolin, która podczas ostatnich walk dostała się przejściowo w ręce niemieckie, wymordowano wszystkich rannych powstańców, leżących na pobojowisku.

Zwłoki pomordowanych 24 gospodarzy z Gogolina i Strzebniewa leżały kilka dni bez pogrzebu.

Porucznik Hütze, z operującego tamże haonu szturmowego nakazał mordować niecywilnej ludności i jeńców, a por. Werner Sobiray sam zastrzelił kilku gospodarzy.

W walkach pod Olszową wymordowali Niemcy 22 rannych powstańców. Ciała były tak zmasakrowane, że nie można było rozpoznać ofiar.

W obozach internowanych Niemcy gładzą jeńców, biją kolbami za najmniejsze „przewinienie“, a pijani strażnicy często strzelają do ludzi, jak do zwierząt.

Obozy takie znajdują się w Kottbusie, Nysie, Brzeżu, Wrocławiu i Saganie, a więc na terytorium niemieckim.

Co na to koalicja?

O Górny Śląsk.

Złinczowanie oficera francuskiego.

„Danziger Ztg.“ donosi o walkach między ludnością niemiecką a wojskami koalicyjnymi w Bytomiu i podaje, że ludność zliczowała pewnego oficera francuskiego, który zastrzelili mającego jakiegoś Niemca.

Aeroplany niemieckie nad Śląskiem.

Onegdaj o godz. 7 i pół rano przeleciały ponad Bytomiem dwa aeroplany niemieckie, rozrzucając odezwy o następującej charakterystycznej treści:

„Górnoślązacy! dzień wyzwolenia z pod polskiej przemocy zbliża się. Wojska an

gielskie i szkockie z dzielnym gen. Hennikiem na czele przyszły, aby nam pomóc. Gen. Hennik jest silnie zdecydowany przepędzić bandy Korfanteo ze Śląska.

Stawiajcie opór francuzom!

Słuchajcie rządu narodowego niemieckiego w Głogówku i gen. Hoefera.

Nowy projekt śląski.

„Morning Post” omawia projekt, aby administracja na G. Śląsku była powierzona międzysojuszniczej komisji zamianowanej przez sprzymierzonych na okres 82 lat, po którego upływie ostateczna decyzja będzie powzięta na podstawie statutu dla tej prowincji. W ciągu tych 82 lat, Śląsk zapłaci sprzymierzonym przypadającą proporcjonalnie część odszkodowań zaś komisja administracyjna rozporządzać będzie żandarmerją mieszącą, rekrutującą się z pośród Niemców i Polaków.

„Powstaniec” o sprawie śląskiej.

„Powstaniec” w Nr 11 pisze między innymi:

Dzienniki rozpisały się, że Włochy pośredniczą w sporze między Anglią a Francją o G. Śląsk. Anglia podobno już nie jest tak nieprzejednaną. Głośno się

mówi, że zadowoli się oddaniem Niemcom Gliwic, które właśnie okupują włosi.

Co rząd polski na to? Strzeże pilnie granicy mimo, że stwierdzono przejście 30 tys. reichswehry i orgeszu na G. Śląsk. Ogranicza się jak dotychczas do działań papierowymi notami... Rozumiemy, że Polsce trzeba pokoju.

Lecz musimy ostrzedz rząd polski, że w uczuciach górnoślążaków istnieje wyraźna granica, do której można się pomsunąć w dążeniu do uniknięcia orężnej rozprawy z Niemcami o G. Śląsk. Rząd polski nie śmie dać swego przyzwolenia na kompromis, który kosztem powiatu gliwickiego, a może i Zaborskiego w dodatku, sprowadziłby wyrównanie przeciwnieństw między aliantami...

My Gliwiczani i Zabrze nie damy! Niech sobie to wybija z głowy najpotężniejsze reki polityki światowej...

Albo Polska chce mieć G. Śląsk, to jest, przynajmniej blok Korfanteo, albo się go wyrzeka. Coś pośredniego nie jest możliwe i sprowadziłoby najgwałtowniejszy wybuch namiętności ludowych...

Jeżeli rząd polski nie czuje w sobie dość siły, niech ustąpi. My wiemy, że cały naród polski jest z nami i za nami! Krajac się bezkarnie nie damy!

Przedstawiciele wszystkich grup walczących na froncie.

Wiadomości polityczne.

Sprzedaż dziennika „Times”.

„Action Francaise” donosi z Londynu, że w kołach dyplomatycznych utrzymuje się pogłoska, że Northcliffe zamierza sprzedać „Times” sir Janowi Ellermanowi, jednemu z największych właścicieli okrętów w Anglii. Gdyby nastąpiła zmiana posiadania tego wielkiego pisma, wówczas „Times” zaniechałby swojego dotychczasowego opozycyjnego stanowiska i stałby się organem rządowym.

Aresztowanie konsułów przez bolszewików.

Według wiadomości z Rewla, władze sowieckie osadziły w więzieniu w Odesie konsułów [szwajcarskiego, włoskiego i polskiego pod zarzutem szpiegostwa. Aresztowanych wysłano do Moskwy.

Napad bolszewicki na Rumunję.

Oddziały, należące do armii bolszewickiej przekroczyły nocą ostatniej Dniestr w pobliżu miejscowości Delceni w Besarabii i dokonawszy szeregu rabunków i mordów na ludności tych okolic, schro-

nili się na terytorjum bolszewickie. Patrole rumuńskie były zaskoczone nagłymi napadami. Bolszewicy zostawili na pamiętkę odezwy agitacyjne dla ludności.

Jak „prawa ręka Włosa” zrobiła majątek.

W znakomicie redagowanym i godnym polecenia ludowi tygodniku „Zorza” czytamy:

Ludowiec poseł Bryl, „prawa ręka Włosa”, zrobił z niczego miljonowy majątek i to w niedługim czasie. Jakkolwiek on sam zawsze temu zaprzeczał, obecnie już zaprzeczyc nie może. Stwierdzono bowiem „czarne na białym”, że poseł Bryl kupił we Lwowie 5 kamienic, wilek czyli pałacyk wiejski w Sopotach nad morzem „Bałtykiem”, folwark 138 i pół morg w Galicji wschodniej, folwark w Zagórze pod Lwowem (na nazwisko żony Melanii z Michonów Bryłowej), drukarnię „Prawda” w Krakowie, las w miejscowości Czanyż, gazetę codzienną „Goniec”, wydawaną w Krakowie, oraz pisma tygodniowe „Prawdę” i „Gazetę Niezależną”. Tyle stwierdzono, to jednak nie wszystko jeszcze... Bądź co bądź powyższy majątek ma wartość 50 do 60 miljonów marek. Widać z tego, że poseł Bryl

jest dobrym gospodarzem — dla siebie... Jego zaś troskliwa niby opieka nad ludem kończy się na pięknych słowach i obietnicach, bo to przecie nie nie kosztuje... Przeciwnie, im lepiej uda się mu lud otumanić, tem więcej kupi sobie kamienie, folwarków i zyskownych przedsiębiorstw.

Kronika.

Pogrzeb powstańca.

Dziś o g. 6 wiecz. ze szpitala garnizonowego odbędzie się wyprowadzenie zwłok powstańca, warszawina Stefana Bieleckiego lat 18, który zmarł w szpitalu w Lublińcu z ran odniesionych pod Olesnem. Zwłoki złożone zostaną na cmentarzu ś. g. Rocha.

Posiedzenie Rady miejskiej.

We czwartek, o godzinie 7 i pół wieczorem, odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej.

Porządek obrad zapowiada:

- 1) Sprawa pawilonów do sprzedaży wód gazowych w II-iej Alei i opinia Komisji Kulturalno Artystycznej;
- 2) Sprawa serwitutów na Kucelinie;
- 3) Sprawa taryfy na Rzeźni;
- 4) Sprawa lokali dla szkół średnich.
- 5) Sprawa sprzedaży mięsa w niedzielę.

Pielgrzymki szkolne.

Codziennie na ulicach miasta dają się spotykać gromadki dzieci zdążające w stronę Jasnej Góry. Zaciekawieni pytamy i dowiadujemy się, że to nasza działy szkolna z różnych okolic kraju spieszy do stóp Jasnej Góry. Oprócz działów szkół powszechnych często się spotyka i młodzież szkół średnich i gospodarczych. Przed kilkoma dniami była szkoła dziewcząt z ziemi Siedleckiej. W d. 2 b. m. przybyło z Krakowskiej Akademii Handlowej 20 studentów 4-go kursu. Zwiedzili oni Jasną Górę, a następnie fabryki i zakłady przemysłowe. W dn. 3 b. m. przybyła działwa z księstwa Łowickiego.

Bardzo to dodatni objaw, że nasza działwa jest prowadzona religijnie i narodowo. Ze przewodnicy tej działwy do brzoziarno się i przygotowują dobrych obywateli kraju. Dla tego z uznaniem podnosząc tę pracę nauczycielstwa na łamach pism, z radością składamy tym pionierom odrodzenia i narodu nasze staropolskie „Szczęść Boże!” w pracy podjętej nad odbudową polski przez dobre wychowanie działwy.

Guzowski.

Z Tow. Dobroczynności.

Chrześcijańskie Tow. Dobroczynności

postanowiło wydzierżawić dom Towarzystwa przy ul. Staszycy Nr. 3. Ministerstwu Oświaty, wobec czego mieszcząca się w domu tym Bursa uczniowska im. Staszycy, przeniesiona zostanie do domu po ś. p. Karolu Zawadzkie.

Zbiórka złota.

Wydział wykonawczy Głównego komitetu popierania Skarbu narodowego o zakomunikowanie rezultatów podjętej akcji, oraz gdzie i komu zostały doręczone zebrane na ten cel ofiary. Zawiadomienie z podaniem dokładnych danych, względnie wykazy należy przysłać pod adresem Wydziału wykonawczego do ministerjum skarbu, Warszawa, Rymarska 5.

Dalsza demobilizacja.

Jak się dowiadujemy wszyscz szeregowi, którzy w roku 1920 wstąpili jako ochotnicy do wojska, a nie należą do roczników 1899 i 1900, jak również i ci szeregowi, którzy w latach 1918, 1919 i 1920 wstąpili ochotniczo do wojska polskiego bez względu na rocznik, o ile przesłużyli w wojsku przynajmniej 24 miesiące i są obarczeni rodziną — mają być bezterminowo urlopowani.

Urlopowaniu nie podlegają zawodowi podoficerowie i ci szeregowi ochotnicy, którzy zgłoszą chęć pozostania nadal w wojsku.

Zebrań drukarzy.

Zarząd Polskiego Związku Pracowni Drukarskich i Pokr. Zawodów, w Częstochowie zawiadamia swych członków, że w dniu 21 czerwca r. b. w pierwszym terminie o godz. 6 min. 15, w drugim zaś o godz. 7 wiecz. w lokalu Związku i Aleja Nr. 9, odbędzie się Nadzwyczajne Ogólne Zebranie.

Szkoła handlowa w Częstochowie.

W lokalu Stow. Kupców Polskich odbyło się zebranie rodziców i osób zainteresowanych w sprawie założenia szkoły handlowej w Częstochowie. Obradom przewodniczył p. Majewski z Rakowa, sekretarzował p. K. Chadyński.

Ze sprawozdania komisji okazało się, że najodpowiedniejszym domem na szkołę jest dom p. Walczaka, położony między ul. Nową a Dziką, który ma być dokończony i przeznaczony na lokal szkolny.

Następnie uchwalono wniosek, aby członkowie i założyciele szkoły oraz rodzice, zamierzający kształcić dzieci w szkole handlowej składali udziały w wysokości 50000 mk. Z takich samych funduszy powstało już w naszym mieście gimnazjum żydowskie.

Do tymczasowego zarządu organizacyjnego powołani zostali pp. Ryłski

SELMA LAGERLOF.

40)

Uroczystość S. Sebastjana.

Donna Micaela pozostała przez chwilę w ogrodzie donny Elzbiety. Stała jak przykuta. Nie mówiła nic. Nie myślała o niczem.

Nagle pomyślała, że Gaetano i ona nie sami przebieżają na świecie. Wszak ma chorego ojca, o którym zapomniała od kilku godzin.

Wyszła szybko z ogrodu i skierowała się ku Corso, gdzie było zupełnie pusto. Zgiełk i strzały słychać było z oddali. Walczono przy Porta Etna.

Nad fasadą letniego pałacu rozlewało się jasne światło księżyca, Donnie Micaeli dziwnie się zdało, że o tej porze, właśnie tej nocy drzwi balkonowe są otwarte, a okiennice jeszcze nie zostały zamknięte. Jeszcze większe opanowało ją zdumienie, gdy ujrzała, że brama i drzwi sklepowe stoją otwarte na oścież.

Przechodząc przez portier nie ujrzała odźwiernego, Piotra, na zwykłym miejscu. Latarnia na dziedzińcu nie była zapalona. Nikt nie chodził po podwórzu.

Donna Micaela weszła na schody, wiodące ku galerji. Nogą potrafiła o jakiś twardy przedmiot. Była to mała waza, zwykle stojąca w sali muzycznej. O kilka stopni wyżej znalazła nóż do krajania, z długą na podobieństwo sztyletu klingą. Podniosła go. Kilka kropel spadło na ziemię. Czula, że to musi być krew. Zrozumiała teraz, że stała się to, czego lękała się przez całą jesień. Bandyci wdarli się do pałacu. Wszyscy, którzy mogli uciec — uratowali się ucieczką. Ojciec jednak, który podnieść się z łóżka nie mógł — z pewnością został zamordowany!

Przyspieszyła kroku nie myśląc wcale, że jest bezbronna. Myśl o ojcu, wypędziła z jej serca wszelką trwogę. Wpała do sali muzycznej. Szerokie smugi księżycowego światła, oświetlały posadzkę, na której leżał trup. Było to ciało Giannity. Na szyi jej Micaela ujrzała głęboką ranę.

Donna Micaela ułożyła ciało, skrzyżowała ręce na piersiach zmarłej i przykryła jej oczy. Powalona

się przytem krwią, to ją tak zdenerwowało, że zaczęła płakać.

— Najdroższa siostrzyczko — mówiła głośno. Młode twoje życie spłynęło z tą krwią. Przez całe życie kochałaś mnie zawsze. Przelalałaś krew, broniąc mojego domu. Czy Bóg chce mnie ukarać, odbierając mi ciebie? Siostrzyczko, dlaczego mnie opuściłaś?

Pochyliła się i ucałowała czoło zmarłej.

— Nie wierzysz? — mówiła. Przecież ty wiesz, że zawsze byłam ci wierna. Wiesz, że zawsze cię kochałam.

Długo nie mogła opamiętać się, że zmarła oddzielona jest od wszelkich rzeczy ziemskich i nie potrzebuje już żadnych zapewnień przyjacieli. Odmówiła więc modlitwę za umarłych, bo to jedno tylko mogła uczynić dla biednej Giannity: pobożną myślą pragnęła ułatwić jej duchowi utorować drogę do nieba.

Potem poszła dalej, ponieważ już nie obawiała się, że jej samej może stać się coś złego. Drżała jednak, przejęta trwogą na myśl, co się dzieje z biednym ojcem! Przeszedłszy na koniec długiego szeregu wspólnych komnat pałacu, stanęła przed drzwiami pokoju chorego. Długo drżącymi rękami szukała zamku. Znalazszy go, nie miała siły przekręcić klucza.

Wtedy odezwał się z pokoju głos ojca, który pytał, kto idzie. Micaela, przekonawszy się, że ojciec żyje — miała uczucie, że opuszczają ją wszystkie siły. Zemdlała pod wpływem ogromnej radości.

Ocknęła się dopiero rano. Przez ten czas działy się różne rzeczy. Służba wyszła z kryjówek. Posłano najpierw po donnę Elzbieta. Zawiadomiono o najściu bandytów policję i wezwano żałobnych „białych braci” do zmarłych. Oni ciało Giannity zanieśli do domu matki.

Donna Micaela, obudziwszy się, ujrzała, że leży na sofie w pokoju, obok komnaty, w której leżał chory ojciec. Przy niej nie było nikogo. Usłyszała jednakże, że w pokoju Kawalera Palmeri rozprawia donna Elzbieta.

d. c. n.

Dziwy Antychrysta.

— Pani! Pani! — zapytał zdumiony.

— Tak. Wzięłam klucze, idąc tutaj. Sądziłam bowiem, że na czas rozruchów ulicznych będzie można zamknąć pana tutaj.

— Co za głupota! — zawołał, wyrывая jej klucz z ręki.

Szybko zaczął szukać dziurki od klucza. Znalazł jednak czas, aby rzucić te słowa:

— Dlaczego teraz nie chcesz mnie pani ratować? Micaela.

— Dlatego może, aby twój Bóg znalazł sposób do zniszczenia mnie.

Ona milczała jeszcze.

— Czy pani nie odważyłaby się ochronić mnie przed gniewem Jego.

— Nie, nie odważyłabym się — szepnęła.

— Wy, wierzący straszni jesteście — rzekł.

Gaetano czuł, że Micaela go odpycha. Odebrało mu to odwagę, że ona ani jednym słowkiem nie starała się go powstrzymać. Obracał klucz na wszystkie strony, niemogąc otworzyć. Poprosił o obecność bladej i zimnej donny Micaeli tłumia w nim siłę woli.

Nagle uczuł, że ramię jej objęło jego szyję, że usta jej szukają jego warg...

W jednej chwili rozwarła się brama. Gaetano wypadł na ulicę. Nie chciał pocałunków, które oddawały go w objęcia śmierci. Micaela była dla niego obecą z tą swoją dawną warą.

Uciekał od niej...

Katastrofa pożarowa.

Olbrzymie składy kolejowe w zgłiszczach.

(Telefonem od własnego korespondenta).

ŁÓDŹ, 7. 6. Wczoraj, wkrótce po godzinie 10-jej wiecz., na stacji towarowej „Łódź Fabryczna” wybuchł pożar, który, z powodu suszy i wichury, jaka zerwała się skutkiem nadejścia burzy, oraz materiałów wybuchowych, rozszerzył się niebawem do olbrzymich rozmiarów.

Ogień wynikł z niewiadomej przyczyny w rampie drewnianej, położonej na długości od ul. Targowej do Wodnej, z napelnionej olbrzymią ilością towarów. Były tam: bawełna, mąka, papier, nafta, smoła, kalafonia, narzędzia gospodarcze, maszyny i inne, a wreszcie, prócz wymienionych łatwopalnych artykułów, także siarka i benzyna.

Na ratunek pośpieszyły wszystkie oddziały straży ogniowej z 2 parowami sikawkami i wytężyły wszystkie siły, aby ogień zlokalizować.

Niestety, zadanie to okazało się ponad siły ludzkie, gdyż powtarzające się raz po raz wybuchy benzyny i innych materiałów eksplozujących, trzykrotnie zmuszały dzielne straże do odwrotu z terenu walki z szalejącym żywiołem.

O uratowaniu płonących składów, które, pomimo kilku „brandmurów”, szybko zapłonęły na całej długości, nie mogło być mowy. Od płonącej rampy zapalił się też stojący obok pociąg z towarem, który jednak, choć z poważnymi uszkodzeniami, w porę skierowano na dalsze bocznicę.

W rezultacie ofiarą katastrofy padła cała rampa z olbrzymią ilością towarów, 1-o piętrowy z suterrenami magazyn bawełny firmy „Warrant”, dom drewniany, stojący w pobliżu, oraz szereg różnych drobnych budynków. Nadto częściowo uszkodzonych zostało kilka budynków, m. in. pobliska fabryka kapeluszy.

Splonęła też jedna sikawka II-go oddziału straży, której w chwilach eksplozji niezdolano w porę usunąć z grożącego niebezpieczeństwa.

Straty spowodowane pożarem trudno na razie nawet w przybliżeniu określić. Sięgają one sum bajkowych.

Przy pożarze odniosło poparzenie rąk i twarzy kilkunastu strażaków. Porządku na terenie pożaru pilnuje wojsko i policja.

Płatkowski, Szkop, Dylński, Młodkowski i Bol. Majewski.

2 „Paryskiego”.

Kino „Paryski” demonstruje arcydzieło sztuki kinematograficznej pt. „Tajemnica cyrku Barre”. W roli głównej słynny Harri Peele. Obraz ten wystawia i gra przewyższa wszystkie demonstrowane dotychczas obrazy.

Kradzież.

W nocy z 5 na 6 bm. nieznani sprawcy weszli przez otwarte okno do mieszkania Jana Szrauber, zamieszkałego przy ul. Strzałkiej nr. 22 i skradli garderobę wartości 78,000 mk. Dochodzenie w toku.

Samobójstwo.

W dniu 6 bm. Zofia Pułanik, zam. przy ul. Tartakowej nr. 21, z powodu złego obęścia się z nią męża, zażyła w celu samobójczym dozę esencji octowej. Desperatkę w stanie nieprzytomnym przewieziono do Szpitala dla zakaźnych przy ul. Miedzianej.

Napad bandycki.

Roman Ecker i Florian Miślin zamieszkałi we wsi Kuźnicy Marjanowa, gm. Dźbów sprzedali we wsi Huta Stara ziemię za 800.000 mk. i pieniadze przynieśli do domu. W nocy 4 na 5 bm. do domu ich przyszło 5 nieznanych osobników, uzbrojonych w rewolwery i zażądali wypuszczenia do mieszkania, gdy im odmówiono zaczęli strzelać przez okno do mieszkania, poczem jeden z napastników usiłował wejść oknem, lecz uderzony spadł na głowę, cofnął się. Napastnicy po krótkiej naradzie odeszli i skryli się w żyto. Pościg i dochodzenie w toku.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

Upraszam o zamieszczenie na łamach „Kurjera” co następuje:

Przed dwoma tygodniami w „Gońcu Czesłochowskim” zamieszczona była notatka, że piekarz J. Furberg II Aleja 16 kupującemu patnikowi z Warszawy w piekarni odpowiadał po rosyjsku, co wywołało nieporozumienie i było powodem wdania się w tą sprawę policji i zestawienia protokołu—bowiem i policjant został obrażony.

Skutkiem tego zajęcia dzięki „Gońcowi” dały się wkrótce odczuć J. Furbergowi i zanim sąd rozpatrzy sprawę i sprawiedliwości stanie się zadość, patryjczyńska część Czesłochowian rozpoczęła bojkot piekarni, i S. Furberg — dla zmydlenia śladów—zamalował szyld.

Z jakim więc zdziwieniem odczytałem w „Gońcu Czesłochowskim” ogłoszenie, zamieszczone dn. 2 i 4 czerwca i poprze dniach: „Bułki pszenne z maki amerykańskiej po 48 mk. funt, II Aleja 16, J. Furberg”.

Przypisujemy więc zamieszczenie po-

wyższego ogłoszenia nieświadomości Redakcji, chociaż z drugiej strony Redakcji „Gońca” niewolało zapominać, że przed dwoma tygodniami nawoływała do bojkotowania J. Furberga, jak dotąd nie zapomniała wielu z nas.

Wl. N. ki.

Ofiary

(Złożone w Red. „Kur. Czesłoch.”).

Na rzecz G. Śląska.

Parafia Panki, zebrane podczas kwe-
sty 1200 mk.

Najświeższe wiadomości

Sytuacja bojowa na Górnym Śląsku.

SOSNOWIEC, 4. 6. tel. wł. Główna kwatera. Komunikat bojowy z dnia 6 czerwca.

Odcinek północny: Nieprzyjacieli zaatakował po przygotowaniu artylerji Borszów, Złomowice i Miszlinę. Dzielne oddziały grupy północnej wstrzymały pomimo kilkugodzinnych usiłowań, wszelkie ataki, zadając nieprzyjacielowi poważne straty.

Odcinek środkowy: Podczas wczorajszego dnia i dzisiejszej nocy nieprzyjacieli atakował bezskutecznie nasze pozycje pod Stawęczinami i na północ od Kędzierzyna. Wioski tego rejonu przechodziły kilkakrotnie z rąk do rąk. Oddziały nasze wstrzymują z nadzwyczajnym mężstwem ataki nieprzyjaciela. Jedną z baterji powstańczych, otoczona ze wszystkich stron, przebiła się przez niemiecki pierścień i strzelając kartaczami na bliski dystans zmusiła nieprzyjaciela do ucieczki.

Odcinek południowy: Ponowne próby Niemców przekroczenia Odry w okolicy Raciborza speliły na niczem.

(—) Lubieniec, szef sztabu.

Czeskie kłopoty...

WARSZAWA, 7. 6. (Tel. wł.) Posel czecho-słowacki w Warszawie, Maxa, odbył konferencję z kierownikiem minist. spraw zagr. Dąbskim, w sprawie utworzenia rewolucyjnego rządu słowackiego.

Zerwanie toru kolejowego.

SOSNOWIEC, 7. 5. (Tel. wł.) Między Opolem a Wielkimi Strzelcami w pobliżu Strzelców zerwane tor kolejowy, wskutek czego nie kursują pociągi między Opolem a Strzelcami.

Ultimatum komisji koalicyjnej.

BYTOM, 7. 6. (Tel. wł.) Międzysojusznicza komisja wręczyła wczoraj przedstawicielowi niemieckiemu notę z kategorycznym żądaniem, ażeby oddzielił gen.

Wszystkim życzliwym, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi

ś. † p.

Gustawowi Legisowi

w szczególności współtowarzyszom pracy kolejowej, składają serdeczne „Bóg zapłać”
pozostali w głębokim żalu

brat, córka i zięć.

Hofera cofnęły się na linję Loschnitz—Ujek, z tem, że obie te miejscowości mogą być obsadzone przez Niemców. Nota, podpisana przez przedstawicieli Francji, Anglii i Włoch, ma charakter ultimatywny i w razie niewykonania zawartych w niej wymagań grozi natychmiastowym usunięciem oddziałów niemieckich z tych miast okręgu przemysłowego, gdzie się jeszcze znajdują. Żądania sojuszników muszą być wykonane w przeciągu 12 godzin.

Radek bolszewik na G. Śląsku.

SOSNOWIEC, 7. 6. (Tel. wł.) Pisma niemieckie donoszą, że głośny agitator bolszewicki, Radek Sobelsohn znajduje się obecnie na G. Śląsku i w dniach najbliższych ma mieć konferencję z komunistami niemieckimi w Katowicach.

Dymisja hr. Sforzy.

WARSZAWA, 7. 6. (Tel. wł.) Donoszą z Rzymu: Przybył tu włoski poseł w Londynie de Marchino. Jak słychać, przyjazd jego stoi w związku z zapowiadającą się dymisją hr. Sforzy, po którym objąłby ewentualnie następstwo.

Czy będzie koniec świata?

Znowu legendy o bliskim „końcu świata”. — Istotnie kometa t. zw. Winneckiego ma przeciąć orbitę ziemi. — Nie grozi nam to jednak żadnym niebezpieczeństwem. — Możemy co najwyżej oczekiwać dn. 25 bm. i obfitego deszczu „gwiazd spadających”.

Do zdenerwowania wypadkami politycznymi przybywa nowe coraz szerzej rozpowszechniane pogłoski o bliskim „końcu świata”, jaki ma nastąpić wskutek zderzenia naszej planety z kometą.

Pogłoski te opierają się prawdopodobnie na zasłyszanych przez ludzi niekompetentnych wiadomościach o przewidywanym już oddawna przez astronomów przecięciu orbity ziemskiej przez t. zw. Kometę Winneckiego.

O tem zjawisku prof. Banechiewicz, dyrektor obserwatorium astronomicznego w Krakowie, podaje nam informacje następujące.

„W niektórych dziennikach ukazały się zaczerpnięte z prasy zagranicznej notatki o mającym nastąpić w końcu czerwca br., nieszkodliwym zresztą, spotkaniu się komety z ziemią. Sprawczynią tego wydarzenia ma być periodyczna kometa Winneckiego (nazywana również kometą Ponsa Winneckiego), okrążająca słońce w niespełna 6 lat, a odkryta przed kilku tygodniami w jej tegorocznym powrocie przez astronoma Barnarda w Ameryce. Doświadczenie uczy, że tego rodzaju wiadomości wywołują pewne zaniepokojenie wśród szerszych warstw ludności, warto więc wyjaśnić to i znaczenie tych zapowiedzi, tembardziej, że w danym razie rzeczywiście, zachodzi możliwość niecodziennego, choć — dodajmy to odrazu — całkiem niewinnego zjawiska na niebie.

„Kometa Winneckiego odbywa swój bieg po torze eliptycznym, ulegającym znacznym zmianom skutkiem działania tak zwanych perturbacji. Otóż obecnie w jednym miejscu tor komety zbliża się bardzo do orbity ziemi, a nawet według przybliżonych obliczeń znanego astronoma Crommellina, tor Komety i Ziemi przecinają się w przestrzeni. W tym punkcie skrzyżowania się torów glob nasz znaleźć się ma 25 czerwca br. Zderzenia się jednak nie będzie, gdyż Kometa przejdzie przez ten punkt o 9 dni wcześniej i przeto w owej rzekomo krytycznej dacie Kometa będzie oddalona od Ziemi

o jakieś 40 milionów kilometrów. Jest to odległość znaczna, nawet według skali astronomicznej.

„Tylko że komety po drodze przez przestrzeń gubią powoli swoją materję, pozostawiając w tyle za sobą długie i szerokie (formalnie niewidzialne) smugi. Jest przeto zupełnie możliwe, że około 25 czerwca będziemy widzieli malownicze zjawiska, które nieraz już zachodziło w podobnych okolicznościach: oto spóźnione o 9 dni drobniutkie pyłki kometarne, ścierając się przy spotkaniu z atmosferą ziemską, wywołają niezwykłą obfitość tak zwanych gwiazd spadających. Takie zjawisko i tylko takie przewiduje astronom Ang. Crommellin.

Należy jednak uprzedzić publiczność, że i ta, dość skromna zapowiedź może chybić. Po pierwsze, wcale niewiadomo dokładnie, jak poruszają się w odniesieniu do komety oderwane od niej cząstki, po drugie i orbita samej komety macierzy, silnie przeobrażona w ciągu ostatniego sześciu lat przez Jowisza, do chwili obecnej jest znana jeszcze bardzo niedokładnie, jak to wynika z obserwacji, poczynionej właśnie w obserwatorium krakowskim 80 kwietnia.

Kometę, notabene nader wąską i ledwie widzialną zapomocą posiadanych w Polsce narzędzi, wysłędzono w Krakowie w znacznej, bo przeszło pół stopnia wynoszącej odległości od jej pozycji teoretycznej, obliczonej w Anglii. Całe zjawisko wymaga więc dalszych obserwacji komety irachunków. Pewne obliczenia są w toku i w Krakowie.

Jak widzimy, przewidywania naukowe nie dają żadnej podstawy do obaw o bliski koniec świata.

Zdaleka i zbliżka.

— Dziecko, które pokonało rabusia.

14-letni Mieczysław Chrościelewski w Warszawie, wracając do domu o godz. 12 ej w południe, spotkał przy drzwiach mieszkania swoich rodziców 40 letniego mężczyznę, który oświadczył, iż ma interes do p. Chrościelewskiego, ojca. Ponieważ p. Chrościelewski w domu nie było, nieznajomy prosił, aby mógł wejść do mieszkania w celu napisania kartki.

Nie podejrzewając nic złego, chłopiec wpuścił nieznajomego do mieszkania.

Nieznajomy, znalazłszy się w mieszkaniu, rzucił się na chłopca, związał go sznurem i następnie rozpoczął rabunek w mieszkaniu.

W chwili, gdy rabusj pldrował w kuchni, chłopcu udało się uwolnić z więzów przy pomocy noża, leżącego obok na biurku. Odzyskawszy swobodę ruchów, chłopiec upatrzył stosowny moment i w chwili, gdy opryszek zwrócony do niego plecami począł wyrzucać z szafy ubrania, zgodził go sztyltem w okolicę ucha.

Zbroczony krwią opryszek rzucił się na chłca: mu wyrwać sztyltek, zranił go w czoło. Chłopiec zaczął wzywać pomocy i złodziej zbiegł, nie zdąwszy nie zrabować.

Śmierć polskiej uczoney.

Jak doniosły angielskie dzienniki, zmarła w Clifton, w Bristolu panna Marja Antonina Czaplicka, docent antropologii tamtejszego uniwersytetu. Córka Feliksa i Zofji z Zawiszów, wychowana w Kongresówce, przybyła w roku 1919 do Anglii, otrzymawszy na ten cel stypendjum Mianowskiego. Poświęciwszy się w Londynie i Somerville College w Oxfordzie całkowicie studjum antropologii, w roku 1912 otrzymała dyplom oxfordzki.

**Czas odnowić
prenumeratę**

Teatr „ODEON”

DZIŚ!

Program od soboty 4-go do środy
8-go czerwca 1921 r.

Ulubieńcy Publiczności, słynni artyści Warszawscy
HALINA BRUCZÓWNA, JÓZEF WĘGRZYN, Renardówna, Mierzejewska, Roland
 [oraz najmłodsze siły sceny polskiej **KOZIARSKI i KOZŁOWSKA** wystąpią w 6-cio aktowym dramacie życiowym

„PRZESTĘPCY”

Rzecz się dzieje w Warszawie i w jednym z naszych prowincjonalnych miast.

Obraz Warszawskiej wytwórni „Sfinks”

Pomimo kosztownej dzierżawy obrazu, ceny miejsc nie podwyższone.

Teatr „PARYSKI”

Program od poniedziałku 6-go do czwartku
9-go Czerwca 1921 roku

„Tajemnica Cyrku Barre”

arcydzieło sztuki kinematograficznej w 7-iu częściach ze słynnym **HARRY PEELEM** w roli głównej.

Obraz powyższy przewyższa wszystko dotąd widziane pod względem techniki, wprowadzający widza w zdumienie.

Anons! Od piątku 10 demonstrowany będzie obraz p. t. **Chybiony doping z Harrym Peelem.**

Szczegóły w programach i fiszach.

Dr. Wacław Kon

choroby wewnętrzne
(spec. żołądka i kiszek)

przyjmuje od 4-ej do 6 p.p. ul. Panny
 Marji 33 i w pracowni bakteriologicz-
 nej od 6 do 7-ej i pół wiecz.
 Pracownia bakteriologiczna (ul. Pan-
 ny Marji 31 lewa oficyna) otwarta
 codziennie od 9-ej do 12-ej i od 5-ej
 do 8-ej wiecz.

Dr. Stefan Purski

choroby skórne i weneryczne

przyjmuje codziennie do godz.
10 rano i od 3 do 7-ej wiecz.

Kilińskiego № 4. II piętro.

Zboże, Mąkę,
Fasolę, Groch, Tłuszcz,
Jaja, Węgiel Bukowy

dostarcza wagonowo po cenach konkurencyjnych: „SPOŁEM”
 Związkowe Towarzystwo Handlowe Sp. z ogr. odp., Lwów,
 3-go Maja 19. Adr. telegr.: Społem, Lwów. Telefon nr. 290.
 Załatwia przez swój Oddział Gdański wszelkie zlecenia na
 Gdańsk, a przez Oddział w Drohobyczu wszelkie transakcje
 wchodzące w zakres przetworów naftowych.

Ogłoszenia i prenumeratę
dla „Kurjera Częstochowskiego”

przyjmuje w Zawierciu

Biuro Dzienników i Ogłoszeń p. f. „POSTĘP”

JAN MACH, UL. KRAKOWSKA 42.

Tamże sprzedaż pojedynczych N° N° „Kurjera”.

Dr. Paweł Broniatowski

w Częstochowie ul. Panny Marji t. j. II Aleja
Nr. 21, obok teatru „Paryskiego”

Choroby: skórne, dróg moczowych i weneryczne.

Przyjmuje od 9—12 rano i od 4—7 po poł.
Panie od 12—1 w poł.Lekarz-dentysta
Michał Grejniecul. Panny Marji (I Aleja) № 10.
Przyjmuje codziennie od 9-ej rano do 1 po poł.
i od 3—7 wiecz. Telefon 260PIERWSZORZĘDNA
Chrześcijańska Pracownia Gorsetów

„JÓZEFY”

nağródzona medalem, Aleja III 54.
 Poleca wielki wybór gotowych gorsetów szel-
 ki do prostego trzymania, blustonoszy, pasów
 t. d. Pranie, przyjmuje się reparacje prze-
 rabianie. Ceny umiarkowane.

Kto chce mieć ze starego,

nowy kapelusz,

niech śpieszy ze starym kapeluszem
 damskim lub męskim, słomkowym czy
 filcowym do chrześcijańskiej pracowni

p. f. „JULJA”

ul. Kościuszki 23 m. 11.

Poleca najnowsze fasony kapeluszy sło-
mkowych damskich.WSZECHŚWIATOWO ZNANY
krem **KAZIMI**
METAMORFOZAOtrzymać można we wszystkich perfumeriach,
aptekach i składach aptecznych.

Magazyn bławatny

p. f. Helena Uchnast

Częstochowa, II aleja 31

Poleca wielki wybór batystów,
 etamin, półpłócien, szewiotów

i t. p.

CUKRY i CZEKOŁADKI

w wielkim wyborze

poleca

S. JAŚKIEWICZ
II-a Aleja № 33.

Kto chce mieć za pieniądze tanie
 dobre i ładne ubranie,
 by po tem nie mieć żadnej troski
 niechaj wie, że w Alei II jest Częstochowski,
 gdzie znajdzie najlepsze szewioty,
 batysty, wełny i cover-coty.
 A więc śpieszcie do sklepu wszyscy
 panie, panowie, dalecy i bliscy

S. Częstochowski
II Aleja Nr. 25.

LEKARZ DENTYSTA

Artur Broniatowski

I Aleja 8

przyjmuje od 9 r. do 1 p. p. i od 3 do 7 wiecz.

Nie przepłacajcie

teraźniejszym kupcom wojennym, gdyż po
 znacznie niższych cenach każdy nabyć
 może w znanej konkurencyjnej firmie

J. RZĄSIŃSKIEGO

ul. Kościuszki 19-a w podwórzu lewa oficyna
 Wszelkie płótna, batysty, etaminy, wełny,
 bostony, korty, cejgi, kapy, chustki i fi-
 ranki, oraz różne inne towary.

Regina Mamlok - Korngoldowa

lekarz-dentystka

ulica Kościuszki № 13

wyjechała.

Zakład tapicersko-dekoracyjny

LUDWIK LAPPE

II aleja 31, Częstochowa.

Wykonuje roboty meblowe w
 różnych stylach fantazyjne, otoma-
 ny dywanowe, materace spręży-
 nowe, z włosia poduszkowe,
 wszelkie dekoracje itp.

Harmonja można na 46 rasów i
 2 maszyny Zingera
 do sprzedania Wyczerpy-Górne, Stanisław, Gę-
 siarz.

Poszukuję pokoju ze skromnym
 umeblowaniem. Wia-
 domość w „Kurjerze” pod T. K.

Lokalu składającego się z 2 lub 3
 pokoi z kuchnią w śró-
 dzie miasteczka. Oferty pod Fr. S. do pus-
 ki „Kurjera”

Zęby sztuczne, nowe, potamane. Kupu-
 je laboratorium dentystyczne I
 Aleja 10, płać ceny najwyższe.

Rymarsko-siodlarski interes w większym
 mieście z urządze-
 niem, z towarami zaraz do sprzedania lub wy-
 dzierżawienia z powodu wyjazdu. Rachmielów-
 ski, Jarosław, ul. Grodzka 24.

Do sprzedania garnitur me-
 blowy, sześciorożny, stół i krzesła. Zakład tapicerski
 II Aleja 31.